ZE DNE

Náleží notáři ve vlastní právní věci odměna podle advokátní sazby? O této otázce bylo zde pojednáno v posledním čísle: pisatel hájí názor záporný, uvádějíc rozhodnutí rakouského nejvyššího soudu a své vlastní důvody.

Nelze s ním však souhlasiti.

Není divu, že soud dospěje k mylnému závěru, aplikuje-li ustanovení (§ 42 odst. 1 c. ř. s.), které s věcí nemá co činiti. Ale dokazovati, že notář ve vlastní věci nemá nárok na to, nač advokát, a odvolávati se při tom právě na předpis, podle něhož notář i ve vlastní věci je postaven na roveň advokátu (§ 28 c. ř. s.) — to je skutečně klasický argument. Víme-li však, že právě specialista pro věci notářské u býv. rakouského nejvyššího soudu měl pro nás, mírně řečeno, jen urážky (dokud byl advokátem), při jejichž čtení žasneme, jak něco takového mohlo býti otištěno — rozumíme lined lépe celé té judikatuře.

Náš nejvyšší soud, jenž jistě požívá důvěry nás všech, neměl asi ještě příležitost otázkou tou se zabývati, neboť dovolací rekurs do útrat od roku 1914 není přípustný (§ 528 c. ř. s., § 78 ex. ř.); musilo by tedy jíti o věc, v níž by se notář sám zastupoval a kterou by meritorně řešil nejvyšší soud, jenž by zároveň rozhodl o útratách (na př. na dovolání notářovo, jemuž by vyhověl).

Sděliv nám onen rakouský judikát a pohřešiv judikaturu československého nejvyššího soudu, dává pisatel výraz svému právnímu přesvědčení, že notář, na rozdíl od advokáta, ve vlastní věci má nárok pouze na kolky a papír — jako laik.

Nebudu zde jeho názory vyvraceti: byly již vyvráceny. Odkazuji na vývody Eisingerovy, Müllerovy a — že jsem tak smělý — také na svůj článek, uveřejněný v dubnovém a květnovém sešitě Soudcovských listů.

Zde bych chtěl říci aspoň toto: Stěžujeme si, a to právem, že jsme již řadu let soustavně degradováni. Nuže, není to zajímavé, dokazuje-li se nám v našem vlastním časopise, že zákonodárce — patrně aby nás od pp. advokátů zřetelněji odlišil — prý nás, rovněž právní zástupce z povolání, se stejným akademickým vzděláním, »orgány státu«, postavil do jedné řady s laiky a pokoutníky?

Tuto insinuaci měl by náš zákonodárce už jednou odmítnouti. Rakouský zákonodárce učinil tak již dávno. (Bundesgesetzblatt 305/23. Jen mimochodem podotýkám panu pisateli, že takového plichtění právních norem — aby totiž dával ustanovení o notářích do advokátního tarifu (notář by přišel do advokátního tarifu jako Pilát do kreda) nebo zase předpis o sporech a advokátních útratách do notářského tarifu — zůstal rakouský zákonodárce dalek.)

V Rakousku není tedy už o tom sporu, že notář i ve vlastní věci má nárok na tytéž útraty, co advokát. U nás, to se rozumí, sporné to je, a zatím co názor, pro nás ponižující, odmítali a odmítají sami soudcové (Eisinger, Z. f. Notariat 1907, týž autor v témž časopise 1910, Müller v Soudcovských listech 1932), najde se příslušník notářského stavu, který jej hájí. K tomu netřeba dalších poznámek. E. Ch.

Náleží notáři ve vlastní právní věci odměna podle advokátní sazby? S náhledem projeveným v čísle 5, že notáři nenáleží ve vlastní věci odměna dle sazby, nemůže jistě souhlasiti žádný notář, zejména který jest odkázán na spornou agendu. Argumentace toho článku jest: advokátní sazba obsahuje ustanovení, že ve vlastní věci advokát má nárok na odměnu dle sazby, notářská sazba takového ustanovení nemá, tedy notář nemá nároku na odměnu, argumentatio a contrario, ale mnohem bližší jest použití výkladu analogického dle §u 7 obč. zák., protože prvá argumentace přehlíží ustanovení §u 42/II civ. řádu, podle kterého notář zastupující ve sporné věci má nárok na odměnu podle sazby. Tento předpis při řešení otázky nesmí býti opomenut, protože jím právě odůvodněna jest analogie. Mimo to notářský tarif dle povahy věci nemůže obsahovati odměnu za úkony v procesech. Má tedy notář ve vlastní věci nárok na odměnu dle sazby. Stejně učil prof. Ott.

Nejvyšší soud nemůže tuto otázku řešiti vzhledem k předpisu §u 528, jak upraven byl po vydání nálezů v článku citovaných.

Ve schůzi notářské komory v Praze, konané dne 27. května 1933, zvolen byl náměstkem presidenta komory pan JUDr. Jaroslav Ponec, notář v Praze-Žižkově a pokladníkem komory pan Jan Krajíček, notář v Berouně.

Přeložení. Ministr spravedlnosti přeložil notáře Ladislava Kunu v Týně n. Vlt. do Prahy-Dejvic, notáře Jana Vaníčka v Mirovicích do Ml. Boleslavě, notáře JUDr. Bohumila Kubra v Unhošti do Slaného, notáře Václava Šelce v Úpici do Prahy-Podolí, notáře Hugona Kleckera v Mostě do Ústí nad Lab., notáře Lva Viktora Zinckeho v Jesenici do Rumburku a notáře Hanuše Fischera v Plané do Chebu.

Jmenování. Ministr spravedlnosti jmenoval kandidáty notářství: Bohumila Galušku notářem v Praze-Košířích, Vladimíra Kaldu notářem v Praze-Hloubětíně, JUDra Jaroslava Lichku notářem v Hluboké n. Vlt., JUDra Viléma Glässla notářem v Kaplici a JUDra Ludvíka Weinlicha notářem v Žacléři.

K otázce snížení notářských a advokátních tarifů zaslalo dne 2. t. m. ministerstvo spravedlnosti našemu spolku opis návrhů ministerstva zemědělství a Ústřední rady obchodnictva čsl. republiky. Ministerstvo zemědělství poukazuje na změny hospodářských a sociálních poměrů od roku 1923, kdy tarify byly naposledy upraveny, snížení platů veřejných zaměstnanců, pokles indexu tržby zemědělců, úpadek četných odvětví řemeslných i obchodních a velikou nezaměstnanost stavu dělnického. Porovnává, co případně za hodinu nebo půlhodinu soudci, projednávajícímu spor, se sazbou za výkon právního zástupce, stanovenou podle hodin resp. půlhodin, a poměr honorování této současné práce zdá se ministerstvu křiklavý; přitom však ministerstvo zemědělství nebéře vůbec v úvahu, že onen plat zůstane soudci zcela čistý, beze srážek, a soudce jej může plně spotřebovati, neboť pro případ neschopnosti k práci resp. úmrtí jest i se svou rodinou pensijně zajištěn; naproti tomu notář musí ze své odměny krýti ohromnou dnes režii personální i věcnou (platy personálu a vysoká břemena sociální — nemocenské a starobní pojištění personálu —, nájemné z kanceláří, otop, osvětlování a úklid jich, telefon, amortisaci kancelářského nábytku, strojů a ostatního zařízení, pojištění proti požáru, krádeži, povinnému ručení, k výkonu praxe nutné sbírky zákonů, sbírky rozhodnutí a vůbec odborné knihy a časopisy atd.), a platiti vysoké daně (výdělkovou, obratovou, paušál ze služebních smluv), a ani zbytek svého důchodu nemůže ztráviti, nýbrž musí z téhož pamatovati na zajištění výživy své a své rodiny pro případ své nevýdělečnosti resp. smrti. A přitom často pracuje i bez odměny, zvláště dnes, kdy mnoho účtů musí odpisovati pro nedobytnost, nehledě ani k velmi četným bezplatným úkonům soudního komisařství. V dalším obírá se ministerstvo zemědělství pouze tarifem advokátním, zákonným i autonomním (za sepisování trhových smluv a j.), a navrhuje:

I. aby byly sníženy v dosavadním advokátním tarifu čís. 95/1923 1. položky 1—3, 8—10, 13 o 15%, 2. položka 4 o 20%, 3. položky 5, 6, 7 o 25%;

II. aby všechny úkony advokátské, pojaté do autonomního tarifu z r. 1920, spojené zejména se sepisováním trhových smluv, knihovních žádostí a podobně, byly pojaty do tarifu a stanovena odměna za jejich vyhotovení kromě hotových výdajů nejvýše 1% předmětu se stanovením nejvyšší částky jako maximální.

Dále vyslovuje se přání, aby byly vrchními soudy vydány další normální tarify za výkony v jednoduchých a často se opakujících věcech.

V otázce našich tarifů obsahuje vyjádření ministerstva zemědělství pouze všeobecný, avšak nejasný poukaz: obdobně jest upraviti tarify notářské.

Vedle toho žádá však ministerstvo zemědělství změnu soudní praxe, podle které většinu pozůstalostí projednávají notáři, ačkoliv soudy mimo případy neikomplikovanější mohly by snadno samy je projednati bez veliké ztráty času a tak ušetřiti pozůstalým veliké částky. Tento požadavek zdá se nám ovšem povážlivý v době, kdy i jednoduché spory se vlekou několik let, kdy knihovní výměry jsou nám dodávány za 6—14 měsíců, ačkoliv zákon výslovně nařizuje co nejrychlejší jich doručování, a podobně i ostatní agendy soudní trpí nedostatkem a přetížením soudců i ostatního soudního personálu. Kromě toho nebylo by zajisté spravedlivo, aby náklady pozůstalostního řízení, které přece je vždy do jisté míry jen privátní věcí dědiců, byly převalovány na veškeré občanstvo ve formě daní.

V závěru klade ministerstvo zemědělství velikou váhu též na novou úpravu odměn realitních kanceláří, kteréž nutno obdobně snížiti a limitovati maximálními částkami.

Návrh ministerstva zemědělství zaslán současně předsednictvu ministerské rady a ministerstvům obchodu, vnitra a